

Provincie Gelderland
T.a.v. de Gedeputeerde
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

Postbus 234
7300 AE Apeldoorn
Europaweg 79
7336 AK Apeldoorn
Tel. 055-548 3000
brandweer@vnog.nl
www.vnog.nl

Datum : **11 DEC. 2014**
Uw brief van : 18 september 2014
Ons kenmerk : 13-12950/14-034436
Onderwerp : Aanvraag omgevingsvergunning (deelactiviteit
milieu) Needseweg 23 te Borculo,
Friesland/Campina DOMO
In afschrift aan : Omgevingsdienst Regio Nijmegen
t.a.v. mevr. H. De Jong
Brandweercluster Achterhoek Oost
t.a.v. dhr. P. van Vuuren
Bijlage : 1
Behandeld door : J.W. van Gortel / secundus M.C.M. Mulder

Geachte Gedeputeerde,

U heeft mij op 18 september 2014 gevraagd te adviseren over de aanvraag omgevingsvergunning (deelactiviteit milieu) Friesland Campina Domo te Borculo. U wilt weten of deze verandering past binnen de normen van het Besluit externe veiligheid inrichtingen. In deze brief geef ik u graag antwoord. Daarnaast geef ik u adviezen over de algemene fysieke veiligheid. Door deze op te volgen verkleint u de kans op calamiteiten, of – als er zich toch een ongeluk voordoet – beperkt u de gevolgen.

Advies over Bevi

Uw voornemen past binnen de normen van de Bevi.

Advies over de algemene veiligheid

Mountainterrein

Ik wil ten aanzien van het Mountainterrein verwijzen naar een eerder gegeven advies van 25 april 2013 met kenmerk 13-12950/13-024506 (zie bijlage 1). Dit advies blijft onverlet van kracht. In dit advies wordt uitvoerig ingegaan op de nieuwe situatie rondom het Mountainterrein.

Belangrijkste aandachtspunten van dit advies zijn het bereik van de zogenaamde WAS-palen die iedere eerste maandag van de maand te horen zijn en de aanwezigheid van een calamiteitenroute voor de hulpverleningsdiensten aan de zijde van de Berkel.

Domoterrein

Op het Domoterrein wijzigt de situatie. De ammoniakinstallatie wordt verplaatst naar de Berkelcentrale. Door deze wijziging vallen ten opzichte van de oude situatie een aantal veiligheidscontouren buiten de inrichtingsgrens.



De plaatsgebonden risicocontour (10^{-6} contour) valt nog binnen de inrichting maar het effectgebied zal buiten de inrichtingsgrens komen te liggen. Hierbij kom ik tot de volgende conclusie:

- De plaatsgebonden risicocontour (PR) voldoet aan de wettelijke grenswaarde
- Omdat er binnen de 170 meter cirkel van het invloedsgebied geen bebouwing aanwezig is verwacht ik dat het groepsrisico ruim onder de oriënterende waarde blijft (wel het advies om het groepsrisico te verantwoorden).

Het maatgevend scenario is een ammoniaklekkage in de Berkelcentrale. Dit scenario is beheersbaar voor de hulpdiensten. Daarmee constateer ik dat de voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp (over de zelfredzaamheid van personen in het invloedsgebied) van FrieslandCampina voldoende op orde zijn (volgens artikel 12 lid 3 Bevi).

Tot slot

Heeft u vragen over deze brief? Of wilt u overleggen? Bel of mail dan gerust met Jan Willem van Gortel (055-5483309 of j.vangortel@vnog.nl). Fijn als u ons laat weten wat u doet of gedaan heeft met onze adviezen. Dan kunnen we daar rekening mee houden bij onze preparatie.

Met vriendelijke groet,

drs. M.J. Slot
Hoofd Sector Brandweezorg



25/4

Brandweer

archief

veiligheidsregio
**Noord- en Oost-
Gelderland****Bijlage 1**

Provincie Gelderland
T.a.v. mevrouw H. de Jong
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

Postbus 234
7300 AE Apeldoorn
Europaweg 79
7336 AK Apeldoorn
Tel. 055-548 3000
brandweer@vnog.nl
www.vnog.nl

Datum : 25 april 2013
Uw brief van : 15 maart 2013 met kenmerk 2013-003699/MPM26706
Ons kenmerk : 13-12950/13-024506
Onderwerp : Verzoek om advies aanvraag
omgevingsvergunning (deelactiviteit milieu)
Needseweg 23 te Borculo, Friesland/Campina
DOMO
In afschrift aan : Gemeente Berkelland
t.a.v. de heer R. Tjalingii
Brandweer Achterhoek Oost
t.a.v. de heer P. van Vuuren
Behandeld door : J.W. van Gortel / secundus M.C.M. Mulder

Geachte mevrouw de Jong,

Friesland Campina Domo gaat uitbreiden op de huidige locatie en nieuwbouw plegen op een locatie aan de Oude Needseweg. Vanwege de diverse risicobronnen (PGS 15 opslag, ammaoniakinstallaties en hogedruk aardgasbuisleiding) heeft de provincie Gelderland de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland om advies gevraagd. De VNOG is wettelijk adviseur in dit dossier op basis van artikel 13 van het Bevi. De VNOG komt tot de volgende conclusies en aanbevelingen.

De VNOG kan zich vinden in de conclusie dat de oriënterende waarde van het groepsrisico niet wordt overschreden. De VNOG adviseert om de groepsrisicoberekening op te nemen in de considerans van het bestemmingsplan. Omdat het groepsrisico bij alle in de QRA genoemde risicobronnen onder de oriënterende waarde blijft, is het volgens de VNOG niet noodzakelijk om extra risico reducerende maatregelen op te nemen.

De VNOG adviseert om, in overleg met Brandweer Achterhoek Oost ten behoeve van de nieuw te bouwen locatie een tweede vluchtweg, c.q. aanrijroute voor hulpverleningsdiensten aan te laten leggen.

De VNOG adviseert om, in overleg met Brandweer Achterhoek Oost een aantal ondergrondse brandkranen aan te laten leggen in de nabijheid van de nieuw te bouwen locatie.

Wanneer blijkt dat de PGS 15 opslag door de geplande uitbreiding gaat veranderen wil de VNOG graag advies uitbrengen over de nieuwe situatie.



De VNOG adviseert om een verantwoording groepsrisico (GR) ten aanzien van de hogedruk aardgasbuisleiding ten zuidwesten van het plangebied uit te (laten) voeren en onderdeel uit laten maken van de QRA.

Hiermee verwacht ik u voldoende te hebben geïnformeerd, mocht u echter nog vragen en/of opmerkingen hebben, dan kunt u contact opnemen met de heer J.W. van Gortel (055 – 5483309 of via e-mail j.vangortel@vnog.nl) van ons kantoor.

Met vriendelijke groet,

drs. M.J. Slot
Hoofd Sector Brandweertzorg



Advies

Aan : Provincie Gelderland
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

Van : M. Slot

Auteur : J.W. van Gortel

In afschrift aan : Brandweer Achterhoek Oost
t.a.v. dhr. Pieter. van Vuuren
Gemeente Berkelland
t.a.v. R.Tjallingii

paraaf

paraaf
secundus

Datum : 25 april 2013

Onderwerp : Verzoek om advies aanvraag
omgevingsvergunning (deelactiviteit milieu),
Friesland/Campina DOMO

Locatie object : Oude Needseweg 23 te Borculo

Samenvatting

Friesland Campina Domo gaat uitbreiden op de huidige locatie en nieuwbouw plegen op een locatie aan de Oude Needseweg. De provincie Gelderland heeft de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland om advies gevraagd. De VNOG komt tot de volgende conclusies en aanbevelingen.

De VNOG kan zich vinden in de conclusie dat de oriënterende waarde van het groepsrisico niet wordt overschreden. De VNOG adviseert om de groepsrisicoberekening op te nemen in de considerans van het bestemmingsplan. Omdat het groepsrisico bij alle in de QRA genoemde risicobronnen onder de oriënterende waarde blijft, is het volgens de VNOG niet noodzakelijk om extra risico reducerende maatregelen op te nemen.

De VNOG adviseert om, in overleg met Brandweer Achterhoek Oost ten behoeve van de nieuw te bouwen locatie een tweede vluchtweg, c.q. aanrijroute voor hulpverleningsdiensten aan te laten leggen.

De VNOG adviseert om, in overleg met Brandweer Achterhoek Oost een aantal ondergrondse brandkranen aan te laten leggen in de nabijheid van de nieuw te bouwen locatie.

Wanneer blijkt dat de PGS 15 opslag door de geplande uitbreiding gaat veranderen wil de VNOG graag advies uitbrengen over de nieuwe situatie.

De VNOG adviseert om een verantwoording groepsrisico (GR) ten aanzien van de buisleiding uit te (laten) voeren en onderdeel uit laten maken van de QRA.



Inleiding

Aanleiding

Op 15 maart 2013 hebben wij uw verzoek om advies m.b.t. de inrichting Friesland Campina Domo te Borculo ontvangen. Het advies hebben wij in samenwerking met Brandweer Achterhoek Oost (BWAO) opgesteld en doen wij u hierbij toekomen.

Ruimtelijke situatie

Het gedeelte in vak 1 is bestaande toestand en daar is de huidige fabriek gevestigd. In vak 2 staat de nieuwbouw gepland. Het nieuwe gedeelte wordt aan de oostzijde begrensd door de Berkel. Ten zuiden van het terrein ligt de rondweg. Ten westen van de nieuwe locatie wordt het terrein begrensd door de Needseweg en ten noorden van deze locatie ligt het bestaande industrieterrein (kaart1)



Kaart 1

Afbakening

Dit advies betreft een advies met betrekking tot de nieuw te bouwen ammoniakinstallatie op de huidige locatie en de nieuwe locatie in vak 2.

Documentatie

1. Besluit externe veiligheid inrichtingen (inclusief regeling (Revi) en toelichting)
2. Handreiking Externe Veiligheid (Infomil)
3. Handreiking Verantwoordingsplicht Groepsrisico
4. Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen
5. Besluit externe veiligheid buisleidingen
6. Rapport van Tebodin met kenmerk 3413494 revisie A d.d. 22 februari 2013

Wettelijk kader

Uit de documenten blijkt dat de volgende wet en regelgeving dat specifiek op het gebied van fysieke veiligheid van toepassing is:

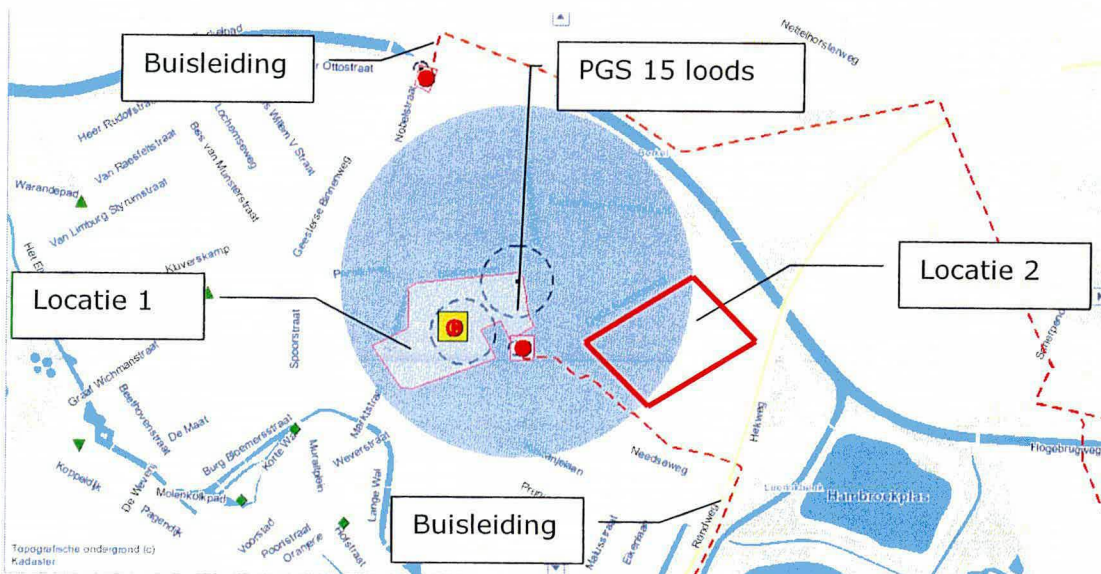
Nr.	Omschrijving	Toepassing
1.	Besluit Risico's en Zware Ongevallen	Nee
2.	Besluit externe veiligheid inrichtingen	Ja
3.	Registratiebesluit	Ja



Op basis van artikel 12, lid 3 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen wordt door de regionale brandweer advies uitgebracht over het groepsrisico, inclusief de zelfredzaamheid van personen nabij het risico object en de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval.

Locatie en omgeving

Ligging

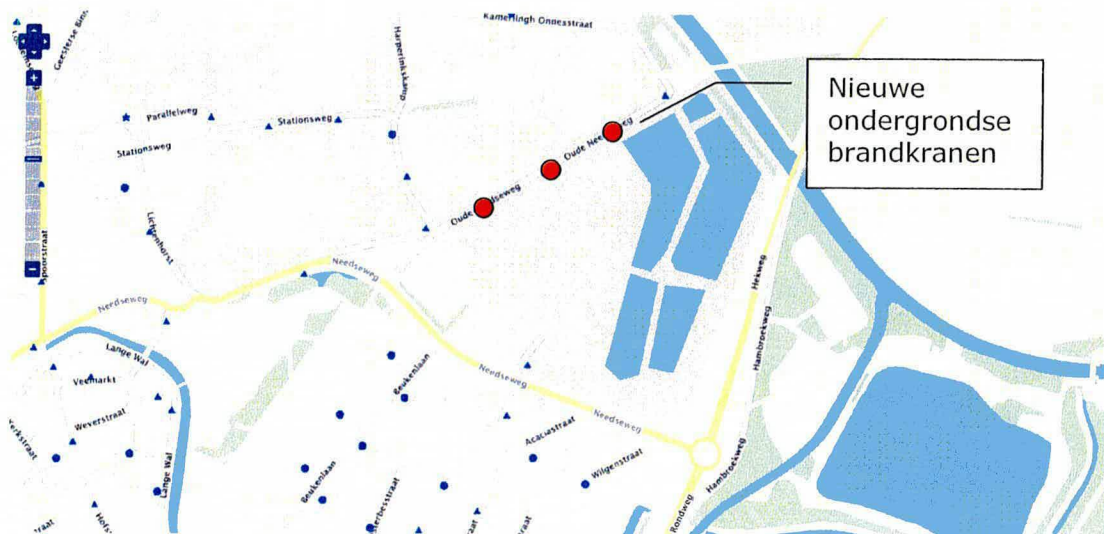


Kaart 2

Bereikbaarheid

Het nieuw te bouwen gedeelte aan de Oude Needseweg is slechts via één zijde bereikbaar. De VNOG adviseert om een tweede toegangsweg richting locatie te realiseren. Om tot een adequate bereikbaarheid te komen kan contact opgenomen worden met Brandweer Achterhoek Oost (BWAO)

Bestaande waterwinning / blusmiddelen



Kaart 3

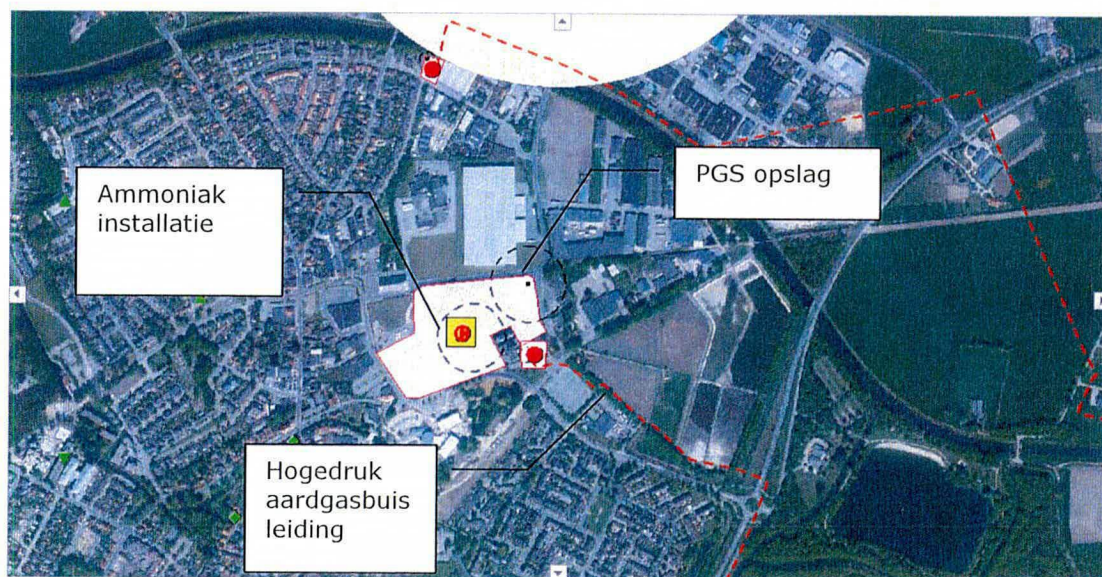


Er is in de nabijheid van de bestaande locatie voldoende waterwinning aanwezig. In de nabijheid van de nieuwe locatie is onvoldoende primaire waterwinning (ondergrondse brandkranen) aanwezig. De VNOG adviseert om in overleg met BWAO tot een adequate waterwinning te komen. Er is voldoende tertiaire waterwinning in de nabijheid van beide locaties aanwezig

Risico identificatie

Bij Friesland Campina richt men zich op de productie van ingrediënten, basisformules en totaalformules voor kindervoeding. Aan deze activiteiten zijn risico's verbonden, die vanuit externe veiligheidsperspectief relevant zijn om te benoemen.

De toetsing aan het PR en GR vindt plaats op basis van de ammoniakinstallatie groter dan 1500 kg en de PGS 15-opslag groter dan 10 ton. Deze twee installaties zijn de reden waardoor Friesland Campina onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) valt.



Kaart 4

Risicobronnen bestaande situatie

PGS 15 opslag

Met betrekking tot de PGS 15 opslag heeft de VNOG middels een brief d.d. 3 maart 2010 (kenmerk 09-2490/11-012559) een advies gegeven. Uit de toegestuurde gegevens blijkt niet dat er een verandering van de PGS opslag gaat plaats vinden. De VNOG verwijst ten aanzien van de PGS opslag naar het eerder gegeven advies. Uit de toegestuurde stukken blijkt dat er geen 10^{-6} PR-contour aanwezig is. Mocht de uitbreiding van Friesland Campina leiden tot meer opslag van gevaarlijke goederen in de PGS opslag als dan vergund is wil de VNOG graag opnieuw om advies gevraagd worden.

Toxisch

Als gevolg van een brand in de PGS opslag kunnen toxische verbrandingsproducten vrijkomen. Afhankelijk van de warmte-intensiteit van de brand, zullen deze verbrandingsproducten hoog in de atmosfeer worden afgevoerd waarna de stoffen voldoende zullen opmengen in de lucht. Het wordt een ander verhaal wanneer de brand minder warm is, dan bestaat de mogelijkheid dat de rookwolk met toxische verbrandingsproducten lager verspreid en over woonbebouwing valt.



Ammoniakininstallaties

De reeds aanwezige koelinstallatie is een installatie uitgevoerd in een zogenaamde opstellingsuitvoering 1. Dit betekent dat alle ammoniak voerende onderdelen zich in de machinekamer bevinden met uitzondering van de condensor. Dit is de meest veilige opstellingsuitvoering. Als gevolg van deze opstellingsuitvoering blijft de persoonsgebonden risicocontour (PR-contour) binnen de grenzen van de inrichting. De VNOG is dan ook van mening dat de ammoniakininstallatie geen beperkende maatregelen met zich mee brengt.

Hogedruk aardgasbuisleiding

Na het raadplegen van de professionele risicokaart blijkt dat er over de nieuwe locatie en in de nabijheid van de oude locatie een hogedruk aardgasbuisleiding ligt (kaart 4) waarbij rekening gehouden moet worden met een effectafstand van minimaal 90 meter. In de QRA opgesteld door Tebodin wordt de hogedruk aardgasbuisleiding niet vermeld. De VNOG adviseert om een verantwoording groepsrisico (GR) ten aanzien van de buisleiding uit te (laten) voeren en onderdeel uit laten maken van de QRA. De VNOG verwacht niet dat de hogedruk aardgasbuisleiding zal leiden tot het nemen van extra risico reducerende maatregelen.

Risicobron nieuwe situatie

De nieuw te bouwen koelinstallaties zijn allen voorzien van maximaal 1000 kg ammoniak. Hiermee vallen deze installaties niet onder het Bevi. Een installatie groter dan 1500 kg valt onder het Bevi. Vanwege de reeds bestaande risicobronnen dient Friesland Campina te voldoen aan het Bevi. De nieuw te bouwen ammoniakininstallaties zijn in de risicoanalyse mee beoordeeld.

Toetsing PR en GR

De VNOG beschouwt de QRA opgesteld door Tebodin Netherlands B.V. als basis voor de beoordeling van het groepsrisico. De VNOG kan zich vinden in de conclusie dat de oriënterende waarde van het groepsrisico niet wordt overschreden. De VNOG adviseert om de groepsrisicoberekening op te nemen in de considerans van het bestemmingsplan.

Zelfredzaamheid

Waarschuings- of alarmeringstijd

De rijksoverheid heeft voor het waarschuwen van de bevolking bij calamiteiten een nagenoeg landelijk dekkend netwerk van WAS-palen neergezet. Dit Waarschuings- en Alarmeringsstelsel (WAS) wordt maandelijks getest (1^e maandag van de maand). Waarschuwen bij een dreigende ramp is op die manier voldoende geborgd.

Logischerwijs staan de WAS-palen opgesteld in gebieden die de meeste personen herbergen. De dichtstbijzijnde WAS-paal die betrekking heeft op het ontwerpbestemmingsplan, staat aan de Pagendijk in Borculo. De afstand van de WAS paal tot aan de bestaande locatie is hemelsbreed ongeveer 700 meter. De afstand tot de nieuwe locatie is ongeveer 1100 meter. De geluidspropagatie reikt in bebouwde gebieden tot maximaal circa 800 meter en in licht bebouwde gebieden tot maximaal circa 1.000 meter [bron: HAVOS, februari 2006].

Een gedeelte van het industrieterrein en een gedeelte van de woonwijk aan de noordkant van Borculo valt buiten het bereik van de WAS paal. Omdat een zuidwesten windrichting de meest voorkomende windrichting is, zal bij een calamiteit waarbij ammoniak vrij komt, in de meeste gevallen de windrichting gunstig zijn m.b.t. de nieuw te bouwen locatie in relatie tot de bebouwing in Borculo.



De VNOG adviseert om bij een calamiteit waarbij ammoniak vrij komt actief aan crisiscommunicatie te doen in die gebieden waarbij het geluid van de WAS paal niet te horen valt.

Aanbevolen wordt proefondervindelijk op de 1^e maandag van de maand vast te stellen of de sirene voldoende hoorbaar is in dit gebied. Indien daarvan geen sprake is, wordt geadviseerd om met de VNOG in overleg te gaan naar mogelijke oplossingen.

Persoonlijke mogelijkheden om juist kunnen te handelen

Het uitgangspunt is dat de huidige en toekomstige gebruikers van het bestemmingsplan zelfstandig kunnen handelen en dus als zelfredzaam worden aangemerkt. Zij zijn mentaal in staat om juist te handelen en fysiek in staat om zelfstandig te vluchten of te schuilen.

Infrastructurele mogelijkheden om te vluchten of te schuilen

De huidige locatie van Friesland Campina is goed te ontvluchten via meerdere wegen. De nieuwe locatie is via één ontsluitingsweg te vluchten. De VNOG adviseert om, in overleg met Brandweer Achterhoek Oost, een tweede ontvluchtingsweg, c.q. aanrijroute voor hulpverleningsdiensten aan te laten leggen.

Vorbereiding / risicocommunicatie

Het bestuur van de Veiligheidsregio heeft de taak voor de risicocommunicatie. Ten aanzien van een goede integrale risicocommunicatie voor het plangebied waar een PGS opslag, een aantal ammoniakinstallaties en een hogedruk aardgasbuisleiding als risicobron aanwezig zijn, wordt geadviseerd om in samenwerking met de VNOG de bevolking te informeren over de aanwezigheid van de risicobronnen in of in de nabijheid van het plangebied.

De VNOG wil graag weer geïnformeerd en om advies gevraagd worden indien nieuwe ontwikkelingen plaats gaan vinden binnen de risicocontouren van de reeds genoemde risicobronnen.

Risico reducerende maatregelen

Omdat het groepsrisico bij alle in de QRA genoemde risicobronnen onder de oriënterende waarde blijft, is het volgens de VNOG niet noodzakelijk om extra risico reducerende maatregelen op te nemen. De VNOG adviseert wel om de hogedruk aardgasbuisleiding nog te beschouwen.

Beheersbaarheid / Bestrijdbaarheid

Inleiding

Bestaande waterwinning / blusmiddelen

De bluswatervoorziening bij de bestaande locatie is voldoende op orde. De primaire bluswatervoorziening in de nabijheid van de nieuwe locatie is onvoldoende. De VNOG adviseert om in overleg met Brandweer Achterhoek Oost een aantal ondergrondse brandkranen aan te laten leggen.



Conclusie

PR en GR passend

De VNOG kan zich vinden in de conclusie dat de oriënterende waarde van het groepsrisico niet wordt overschreden. De VNOG adviseert om de groepsrisicoberekening op te nemen in de considerans van het bestemmingsplan. Omdat het groepsrisico bij alle in de QRA genoemde risicobronnen onder de oriënterende waarde blijft, is het volgens de VNOG niet noodzakelijk om extra risico reducerende maatregelen op te nemen.

Aanbevelingen / Advies

De VNOG adviseert om, in overleg met Brandweer Achterhoek Oost ten behoeve van de nieuw te bouwen locatie een tweede vluchtweg, c.q. aanrijroute voor hulpverleningsdiensten aan te laten leggen.

De VNOG adviseert om, in overleg met Brandweer Achterhoek Oost een aantal ondergrondse brandkranen aan te laten leggen in de nabijheid van de nieuw te bouwen locatie.

Wanneer blijkt dat de PGS opslag door de geplande uitbreiding gaat veranderen wil de VNOG graag advies uitbrengen over de nieuwe situatie.

De VNOG adviseert om een verantwoording groepsrisico (GR) ten aanzien van de buisleiding uit te (laten) voeren en onderdeel uit laten maken van de QRA.